ARAPÇADA KALIP İFADELER

التَّعبيرات في اللغة العربية

قَبْلَ أنْ...

-den önce

قَبْلَ + مَصْدَر

-den önce

Bir eylemden önce yapılan bir eylem söz konusu olduğunda yukarıdaki yapı kullanılır.

أَغْسِلُ يَدَيَّ ووَجْهي **قَبْلَ أنْ** أتَناوَلَ الفُطورَ.		
Kahvaltı yapmadan önce el(ler)imi ve yüzümü yıkarım.		
أتَناوَلَ الفُطورَ.	قَبْلَ أنْ	أَغْسِلُ يَدَيَّ ووَجْهي
Sonra gerçekleşen fiil (Kahvaltı yapmak)	-den önce	Önce gerçekleşen fiil (Elini yüzünü yıkamak)

Yukarıdaki cümle قَبْلَ den sonra hakiki mastar getirilerek şöyle de kurulabilir:

أَغْسِلُ يَدَيَّ ووَجْهي قَبْلَ تَناوُلِ الفُطورِ.

Burada şu hatırlatmayı yapmak yerinde olacaktır. Arapçada iki tür mastar vardır: hakiki mastar ve yapma mastar.

1. Hakiki mastar:
   a. Sulâsî mucerred fiillerin mastarları hakiki mastarlardır. Bunlar semâîdir. Yani belli kurallara göre türetilmezler, ancak duyarak veya sözlük yardımıyla öğrenilebilirler.

   غَسْلٌ ،ذَهابٌ، جُلُوسٌ، كِتابَةٌ...

   b. Sulâsî mezîd fiillerin mastarları da hakiki mastarlardır. Bunlar, sulâsî fiillerin mastarlarından farklı olarak semâî değil, kıyasîdirler; bir başka ifadeyle kurallıdırlar, belirli kalıplara göre türetilirler.

   اِشْتِراكٌ، تَناوُلٌ ، تَعْلِيمٌ ، إِخْراجٌ...

2. Yapma mastar:

   أَنْ ile yapılan mastarlar (masdar-ı muevvel) yapma mastardır.

   Muzâri fiilin başına getirilerek fiile mastar anlamı kazandırılır.

   أَنْ يَغْسِلَ، أَنْ يَذْهَبَ، أَنْ يَجْلِسَ ، أَنْ يَكْتُبَ

   أَنْ يَشْتَرِكَ، أَنْ يَتَناوَلَ، أَنْ يُعَلِّمَ، أَنْ يُخْرِجَ

دَرَسْتُ الفلسفةَ قبلَ أن أصيرَ طبيباً. (Doktor olmadan önce felsefe eğitimi aldım.)

تَزَوَّجْنا قَبْلَ أنْ نَحْصُلَ على عَمَلٍ. (Bir iş sahibi olmadan önce evlendik.)

كان الفولاذُ حَديداً قَبْلَ أنْ تُصْهَرَ بالنّار. (Ateşle eritilmeden önce çelik, demir idi.)

بَعْدَ أنْ...
-den sonra
بَعْدَ + مَصْدَر
-den sonra

Bir eylemden sonra yapılan eylemler için yukarıdaki yapı kullanılır.

سأَتناوَلُ الفُطورَ بَعْدَ أنْ أَغْسِلَ يَدَيَّ ووجهي.		
Ellerimi ve yüzümü yıkadıktan sonra kahvaltı yapacağım.		
أَغْسِلَ يَدَيَّ ووَجْهي.	بَعْدَ أنْ	سأَتناوَلُ الفُطورَ
Önce gerçekleşen eylem (Ellerin ve yüzün yıkanması)	-den sonra	Sonra gerçekleşen eylem (Kahvaltı yapmak)

Yukarıdaki cümle 'den sonra 'li mastar yerine hakiki mastar kullanılmak suretiyle şu şekilde de kurulabilir:

سَأتَناوَلُ الفُطورَ بَعْدَ غَسْلِ يَدَيَّ ووجهي.

Bu kullanımı başka birkaç örnekle pekiştirelim:

ماذا سيُريدون مِنّي بَعدَ أنْ أُقَدِّمَ إسْتِقالَتي؟ (İstifamı verdikten sonra benden (daha) ne isteyecekler?)

سَنَتَزَوَّجُ بَعْدَ أنْ نَحْصُلَ على عَمَلٍ. (Bir iş sahibi olduktan sonra evleneceğiz.)

سَأَنامُ قليلاً بَعْدَ أنْ أَذْهَبَ إلى البَيْت. (Eve gittikten sonra biraz uyuyacağım.)

سَنَشْرَبُ القهوة بَعْدَ أنْ نَأكُلَ طَعامَنا. (Yemeğimizi yedikten sonra kahve içeceğiz.)

سَأُسافِرُ إلى قَرْيَتي بَعْدَ أنْ أَنْجَحَ في الامتحان. (Sınavda başarılı olduktan sonra köyüme gideceğim.)

Şimdi bazı cümlelerin irâblarını yapalım:

(Ellerimi yıkadıktan sonra kahvaltı yapacağım.) سَأتَناوَلُ الفُطورَ بَعْدَ أَنْ أَغْسِلَ يَدَيَّ.

سَأتَناوَلُ	: (س) gelecek zaman harfi. أتَناوَلُ muzâri fiil, birinci tekil şahıs, fâili gizli zamir (أنا).
الفُطورَ	: Mef'ûlun bih, mansûb, nasb alâmeti sondaki fetha.
بَعْدَ	: Zarf aynı zamanda muzâf.
أَنْ أَغْسِلَ	: أَنْ nasb edatı, أَغْسِلَ muzâri fiil, fâil gizli zamir olan (أنا), mansûb, nasb alâmeti sondaki fetha. أَنْ أَغْسِلَ masdar-ı muevvel, muzâfun ileyh, mahallen mecrûr.
يَدَيَّ	: Mef'ûlun bih, mansûb, nasb alâmeti (ي) harfi çünkü ikil bir isim, aynı zamanda muzâf, sondaki mütekellim yâ'sı (ي) muzâfun ileyh, mahallen mecrûr, çünkü zamir.

(Ellerimi yıkadıktan sonra kahvaltı yapacağım.) سَأتَناوَلُ الفُطورَ بَعْدَ غَسْلِ يَدَيَّ.

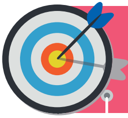
سَأتَناوَلُ	: (س) gelecek zaman harfi. أتَناوَلُ muzâri fiil, birinci tekil şahıs, fâili gizli zamir (أنا).
الفُطورَ	: Mef'ûlun bih, mansûb, nasb alâmeti sondaki fetha.
بَعْدَ	: Zarf aynı zamanda muzâf.
غَسْلِ	: Muzâfun ileyh, mecrûr, cer alâmeti sondaki kesra, aynı zamanda muzâf.
يَدَيَّ	: Muzâfun ileyh, mecrûr, cer alâmeti (ي) harfi çünkü ikil bir isim, aynı zamanda muzâf, sondaki mütekellim yâ'sı (ي) muzâfun ileyh, mahallen mecrûr, çünkü zamir.

dikkat

İrâb yapılırken, hakiki mastarlarda ref, nasb veya cer alâmeti aranırken, masdar-ı muevvel'in irâbı mahallen yapılır, yani ref, nasb ve cer alâmeti aranmaz.

Öğrenme Çıktısı

4 Arapçada sıklıkla kullanılan bazı ifade biçimlerini tanıma ve yerinde kullanma becerisi elde edebilme

Araştır/ Tekrarla 4	İlişkilendir/ Karşılaştır	Anlat/ Paylaş
Verilen kalıp ifadeleri defterinize yazınız ve birer cümle içine kullanınız.	Kur'ân-ı Kerîm'in "Taha Sûresi" 71,"Kehf Sûresi" 109 ve "Enbiyâ Sûresi 57. ayet-i kerimelerinde geçen قبل أنْ ve بعد أنْ yapılarını inceleyiniz.	Verilen kalıp ifadelerle cümleler kurarak arkadaşlarınızla paylaşınız.